

TÜRK DİLİ

İşleri Başyazmanı: Bilecik sayı ve HAYRİ KARAN
Çıkarım Genel Çevirgeni: K. E. AKMAN

Türk Dili Evi Balıkesir
Yıllığı: 800, altı aylığı 400 kuruştur, sayısı 3 kuruş
Günü geçmiş sayılar 25 kuruştur.

CUMARTESİDEN ÖZGE GÜNLERDE VE ER ÇIKAR.

Balıkesir kadınları bundan sonra üstlük giymiyecek.

Bir Fransız gazetesi diyor ki:

«Yeni Türkiye zimamdarları çok parlak bir eser yaratacaklardır. Bu memleketin büyük mazisine lâyıktır.»

Paris, 11 (A.A.) — Türkiye B. M. M. ve kadınların seçilmiş olmasını mevzu bahis eden Lø Jurnal gazetesi diyor ki:

— Yeni Türkiye zimamdarları çok parlak bir eser yaratacaklardır. Bu memleketin büyük mazisine lâyıktır. İstikbal temin etmek istiyorlar. Herşeyden evvel ulusal duygunun ihyasile işe başladılar. Bu işte onların büyük rolleri vardır. Ve mecliste yer buluyorlar.

İtalya-Habeşistan

Arasında yeni bir hâdise.

İtalyan membarından verilen haberlere göre bu hâdiseye Habeşliler sebep oldu. İtalya protesto edecek.

Roma, 11 (A.A.) — Son zamanlarda Habeş kuvvetlerinin mütemadiyen tahşüdü neticesinde tezahür eden tazyik yeni bir hâdiseye sebep olmuştur. 2 inci kânun 29 da bir Habeş kitabı Aftustaki İtalya

karakoluna hücum etmiştir. Yapılan müsademede İtalyanlardan 5 kişi ölmüş ve 6 kişi yaralanmıştır. Habeşlerin zayıflığı daha fazladır.

İtalya bu hâdiseyi Habeş hükümeti nezdinde şiddetle protesto edecektir.

Başbakan

Bakanlar ve Fırka genel kâtibimiz Ankaraya döndüler.

İsmet İnönü

Ankara, 11 (A.A.) — Başbakan İsmet İnönü beraberlerinde Dış ve İç Bakanları ve C.H.F. genel kâtibî olduğu halde bu sabah İstanbuldan şehrimize dönmüşlerdir. Durakda Bakanlar, sayıtlar ve Bakanlıklar ileri gelenleri tarafından karşılanmışlardır.

Seçim dolayısıyla İstanbulda gitmiş olan Genel kâtiblik bürosu da şehrimize dönmüşlerdir.

İhrakiye resmi etrafında tetkikler

Bir yabancı limandan mal alıp limanlarımıza uğrarak buralara dışardan getirdiği yükleri boşaltmak veya yabancı ülkeler için bu limanlardan yük almak yolu ile başka bir yabancı limanına giden ve Türk sancığı taşıyan büyük kabotaj gemilerinden gümrük idaresince ihrakiye resmi alınmasına, Türk şilepçileri, gene büyük kabotajda çalışan ve aynı seferleri yapan yabancı gemilerden aranmayan bu resme itiraz etmişlerdir. Gümrük idaresi gümrük tarife kanununun beşinci maddesinin ikinci fıkrası mucibince bu gibi gemilerden ihrakiye resmi alınmadıkça devam edileceğini bildirmesi üzerine alâkadarlar ekonomi Bakanlığına müracaat etmişlerdir. Gemicilerimize göre gümrük tarife kanununun beşinci maddesi Türk limanları arasında sefer yapan gemilere aittir. Ve bu keyfiyet vaktile Gümrük Umum müdürlüğü tarafından yapılan resmi tebliğatta tasrih edilmiştir. Halbuki gümrük idaresi son defaki kararla bu yük kabotaj yapan gemilerin Türk limanlarına uğramasını Türk limanları arasında sefer yapmak manasına telâkki etmektedir. Gemicilerimiz bu durumdan ulusal deniz ticaretimizin zarar gördüğünü ileri sürüyorlar ve Türk vapurlarını navlunlarını bu ihrakiye resmini de hesap ederek yaptıklarını, dolayısıyla (Devamı dördüncü sayfada)

Belediye Meclisi Dün Karar Verdi.

Üstlükler Kaldırıldı.

Belediye meclisi dünkü toplantısında üstlüklerin kaldırılması hakkındaki teklifi kabul etti.

Meclisin Atatürk'e Tazimi.

Belediye meclisimiz dün öğleden sonra, mutabık şubat içtimalarına başlamıştır. Meclis dünkü toplantısında, üstlüklerin kaldırılması gibi memleket için çok güzel bir karar vermiş bulunmaktadır.

Vali ve belediye başkanı Bay Salim Gündoğan meclisi açarak, bu içtima devresinde de meclisin memleket ve halk için, hayırlı işler görmesini dilemiş ve bu münasebetle büyük önderimiz Kamal Atatürk'ü tazimle selâmlamıştır. Meclis azası da başkanının bu sözlerine ayağa kalkmak suretile iştirak etmiştir.

Bundan sonra, meclise gelen evrak okunmuş ve ait oldukları encümenlere verilmiştir.

Müteakiben azadan İbrahim Sami söz alarak belediye meclisinin belde sakinlerinin içtimai ve medeni ihtiyaçlarını tanzim etmekle mükellef olduğunu söylemiş, memleket iktisadiyatını ve Türk kadınının vahdetini bozan üstlük-

Takriri veren İbrahim Sami gün kaldırılması hakkında bir karar verilmesini istemiş ve bu hususta bir de takrir vermiştir. Başkanın beyanatını müteakip tekrar meclis tarafından kabul edilmiştir.

Meclis, ikinci toplantısını 16 şubat cumartesi günü yapacaktır.

Yugoslavya - Almanya ekonomik birliği.

Belgrad, 11 (A.A.) — Almanya ile ekonomi alanında teşriki mesai yapmak için bir komite teşekkül etmiştir.

Irak

ile İtalya arasında bir dostluk anlaşması yapıyor.

Roma, 10 (A.A.) — İran murahhasile hudut müzakerelerinde bulunan Irak Dış bakanı Nuri Saif Paşa İtalya ile bir dostluk anlaşması aktettikten sonra Belgrad'a dönecektir.

Nuri Paşanın beyanati

Roma, 10 (A.A.) — Romada, bulunan Irak Hariciye nazırı Nuri Said paşa Ciyornale İtalyaya beyanatta bulunarak İran Hariciye nazırı Bay Kâzım ile her iki memleket arasındaki münasebetlerin, dostane mahiyeti hakkında mutabık kaldığını söylemiştir. Mumaileh ezcümle demiştir ki:

— Irak noktai nazarı Erzurum muahdesile onu müteakib olan muahdelere istinâf etmekte olup İran 2000 kilometre uzunluğunda bir sahile malik bulunduğu halde İranın denize yegâne mahreci Şattularabdır. Irak, İranın, Şattularab üzerinde

Almanya

Kayıd ve şartsız müsavet istiyor.

Purusya Başbakanının söylevi Dresden, 11 (A.A.) — Purusya Başbakanı söylediği bir nutukda, Almanyanın sulh istediğini tekrarlamış ve:

— Biz uluslar kurumundan bize hukuk müsavetini tanımadıkları için çekildik. Bize şimdi şartlar koşulması için değil demisdir.

Fransız-Alman görüşmeleri.

Berlin, 10 (A.A.) — Alman-Fransız ticaret müzakerelerinin birinci safhası bitmiştir. Bundan sonraki müzakereler Parisde cereyan edecektir.

seyrüsefer serbestisine hiçbir suretle mani olmayacaksa da denize olan yegâne mahreci üzerindeki anlaşmalarla müeyyed hükümleri haklarından da asla vazgeçemez.

Ökonomi

Bakanımız Bay Celâl Bayarın bir bildiri

Atatürk'ün son seçim dolayısıyla ulusa bildirisindeki ekonomimize aid söylediklerini ekonomi Bakanı bay Celâl Bayar bütün Bakanlık kurumlarına tamim etmiştir. Atatürk'ün Bakanlık kurumlarına gelen bir direktif olarak göz önünde bulundurulacaktır.

Barselon ile Sevil arasında jeplin seferleri.

Berlin, 11 (A.A.) — Almanya ile İspanya, Barselon ile Sevil arasında bir jeplin hava hattı tesis için mukavele imzalamışlardır. Bu hat için icabeden parayı her iki hükümet verecektir.

Staviski meselesi

Paris, 10 (A.A.) — İstintak hakimi Staviski meselesine dair olan dosyaların büyük bir kısmını mahkemeye tevdi etmiştir. Bu dosyalara göre, Staviskinin dolandırdığı paralar 250 milyondan ziyadeye balığ olmaktadır.

Romen

Dış bakanının telgrafı.

B. Titulesko müşterek esere olan güvenini dostlarına bildirdi.

B. Titulesko

Bükres, 10 (A.A.) — Atina misakı mucibince, dünden itibaren bir yıl için Balkan antantı başkanlığı vazifesini üzerine alan Dış işleri bakanı antanta dahil diğer Balkan devletleri Dış İşleri bakanlarına çektiği telgrafta müşterek eser olan mutlak güven hislerini bildirdi.

Bay Çaldarısın telgrafı

Bükres, 10 (A.A.) — Bay Titulesko Bay Çaldarısın aşağıdaki telgrafı almıştır:

Balkan antantı nizamnamesi mucibince Balkan antantı konseyi başkanlığına çağırılduğu sırada kendi namına ve bay Maksimosun namına en samimi tebriklerimi arz ederim.

Başkanlığınız altında yüksek şahsi meziyetleriniz sayesinde Balkan antantının inkişafına devam edeceğinden ve dört memleketin sarımsız tesanüd misalinin amjli Balkan antantı bulunan salim nizam ve barış prensiplerinin bütün Avrupada tatbikini kolaylaştıracığından eminim.

Tokad

Bütün bir gün ve bir gece bayram yaptı.

Boşniye bir ziyafet verdi. Tokad, 10 (A.A.) — Ataturk heykelinin açılma günleri, geç vakte kadar sürmüştür. Heykel elektrik ışıklarıyla aydınlatılmış halk, büyük bir fenerlayı yaparak heykelin önünden geçmiştir.

Belediyede bugünün şerefine, büyük bir akşam ziyafeti verilmiştir. Vali ve Kolordu kumandanı da ziyafete gelmişlerdir.

Tehdit!

Avusturya

Tehdit ediliyor!..

Bir Alman tayaresi Viyana Başbakanlık binası üzerinde uzun müddet dolaşdı.

Viyana, 10 (A.A.) — Dün Viyananın üzerinde kamalı uçakları gösterecek kadar alçaktan uçan bir Alman tayaresi uzun müddet Başbakanlık binası etrafında dolaşmıştır.

Geçen hafta da böyle bir Alman tayare hava nizamları aykırı olarak yüz metreden aşağı bir irtifada uçmuşdur.

Dış gazeteler:

Londra Anlaşmaları.

Dünya gazeteleri Londra anlaşmaları hakkında neler yazıyor

Büyük savaş bittikten sonra, Avrupa bir çok anlaşmalara rağmen hala kendini bulmuş değildir. Avrupa organizması hem siyasal hem de ekonomik bakımdan bozulmuş bir haldedir. Büyük savaşın anlaşmaları da yeni sınırlar ve bu sınırların ortaya attığı yeni meselelerle karşılaşmıştır.

Avrupada, yeni hudutlar eski ekonomik organizmayı yıkmadan ortaya çıkmıştır. Meselâ Avusturya-Macaristan imparatorluğu param parça olduğu halde, imparatorluk bünyesine göre kurulmuş olan ekonomik düzen bozulmuş, fakat materyen imparatorluk gümrük sınırları mikyasında olduğu gibi kalmıştır.

Orta Avrupada, kurulan dar sınırlı devletler, bu ekonomik derdleri duymaktan birbirinden farklı değildiler. Fakat bu kurumlar arasında siyasal bakımdan bir birlik kurmak ise günden güne güçleşmektedir.

Bazan da bu savaş sonlandırılan anlaşmaların tesiri; Avrupa devletlerine, Avrupa dışındaki meselelerden dolayı güçlükler çıkardı. Ham madde ve pazar müstemlekelerini kaybeden devletler yeni bir ekonomik müvazene kuramadılar. Bu ekonomik esasları ortadan kaldırmak isteyen devletlere büyük savaş sonunda galipler arasında olduğu hâlde anlaşmaları yeniden gözden geçirmek muahedeleri tadil etmek istiyenlerle karıştı.

Uluslar birliği, büyük savaşdan sonraki anlaşmaları yerinde tutmak için kurulmuştur. 1919 dan beri bir çok teşebbüsler yapıldı. Fakat birleşme teşebbüsleri uzun zaman aynı paktiler halinde kaldı. Nihayet, geçen ay içinde Roma anlaşması Fransa ile İtalya arasında bir anlaşma esasları hazırlandı. Bu anlaşmayı Londra konuşmaları takip etti. Londra konuşmaları Avrupa organizmasının yeniden kurulması gayesini gerçekleştirmek emelindedir.

Londra konuşmaları dört esas üzerine istinat etmektedir.

1 — Almanya silâhlanmıştır. Silâhlanma hakkındaki Versailles muahedesi maddesi ilga edilmelidir.

2 — Almanya Milletler Cemiyetine dönmeli silâhsızlanma meseleleri görüşülmelidir.

3 — Hava taarruzlarına karşı Fransa, İngiltere, Belçika, İtalya arasında yapılacak ittifakla Almanyanın girmesi.

4 — Almanyanın Şark misakına ve Tuna anlaşması yani Roma kararlarına girmesi.

Londrada neşredilen tebliğ, ve Lavalın gazetecilere beyanatı, İngiliz Dış işler bakanının radyoda söylediği

sözlerden, bu meselelerin ana hatları üstünde anlaşmalar yapıldığı ve bundan sonra yeniden konuşmalar yapılacağı anlaşılıyor.

Londra konuşmasının acun matbuatındaki akisleri:

Londra konuşmasının, acun matbuatındaki akislerini söylemeden önce, bütün matbuatın bir çok tahminlerde bulunduğunu, ve bu tahminlerin Londra konuşmasının aldığı netice ile ne kadar aykırı düştüğüne dair elimizde bir çok vesikalar vardır. Acun matbuatı, Londrada, Fransa ve İngiltere anlaşmasının ortaya çıkan bir şekilde inkışaf edeceğine ihtimal vermemektedir.

A. - Fransız matbuatı:

Londra müzakerelerinin neticeleri sağ cenah matbuatını memnun etmiştir. Başda «Figaro» olmak üzere, «Petit Parisien» «Eclaior» İngiltereye karşı tevecühkâr yazılar yazmaktadır.

B - İngiliz matbuatı:

Matbuat Londra müzakerelerinin müsbet neticeler vermiş olmasını memnuniyetle kaydediyor. Fransa ve İngiltere hükümetlerinin silâhların terk ve emniyetin istikrarı için takib edilen yolda tam bir anlaşmaya varmış olmaları bu anlaşmada Almanya karşı serdedilen tekliflerin uysal mahiyette bulunmasından ileri gelmesi, ve nihayet bir hava mukavelesinin akdi ihtimali İngiliz gazetelerini memnun eden şeylerdir. Bu gazeteler Almanyanın da Londranın tekliflerini iyi karşılamak suretiyle teşriki mesaj arzusunu izhar edeceği ümidindedirler.

Yalnız İnziva prensibinin ötedenberi müdafii bulunan «Daily Express» başka mütalaadadır.

İngiliz matbuatı heyeti umumiyesinin fikrini hulâsa eden «Times», bu uzlaşmanın Avrupa sulhuna Locarnodan beri vakı olan yardımların en kıymetlisi olduğunu söylüyor.

Ansızın hava hücumunda bulunacak bir devlete karşı derhal mukabil tedbir almak prensibini ne kadar çabuk kabul ederlerse o kadar iyi olacaktır. Beyannamenin her fıkrası Almanya karşı hüsnüniyet ispat etmektedir. Bu beyannamenin istihza ile karşılanmıyacağını ve fena tefsir edilmeyeceğini, ve vaziyetin düzelmesi ve sükun bulması için Almanyanın da bu halisane iş birliğine katılacağına ümit etmek gerektir.

Londra müzakereleri her türlü sitayişe layıktır.

«Daily Telegraph» diyor ki: «Bu bir hava Lokarnosudur. Almanyanın, bunu red-

etmesi Avrupanın, yenilenmesi ümidini kıracağından söz kendisinde dir»

«Daily Herald» şöyle diyor: «Akli selim galebe çalmıştır. Ümid ederizki Almanya da buna hayır demeyecektir.»

Yalnız «Daily Eress» Fransız nazırları hesabına, büyük bir zafer teşkil eden «İngiltere»nin hayret verici taahhüdünden müteessir görünmekte; ve «havada dövülecek olduğumuz zaman aynı zamanda karada ve denizde düşüşe geçeceğiz» demektedir.

C-Alman matbuatı

Alman matbuatı; Londra konuşmaları hakkında sükûta muhafaza etmektedir. Yalnız Goebbelsin Nazi fırkasına mensub memurlara verdiği bir konferansda, silâhsızlanma meselesine temas etmiş «hukuk müsavatını elde etmek için, sarsılmaz bir azimle mücadeleye karar verdik» demiştir.

Londra konuşmaları sonunda, Almanyaya yapılan tebliğlere Alman hükümetini 15 gün evvel cevap vermeyeceği tahmin edilmektedir. Gazetelerin mütalaaları arasında şunlar nazarı dikkati celbetmektedir.

1 — Londra konuşması teklifleri kabul edilmeden Memelde, plebisit yapılmalıdır.

2 — Rhinin, iki tarafındaki 50 kilometrelik gayri askerî hale konan sahanın, askerî hale konulmasına müdahale edilmemelidir. Ancak bunların kabulünden sonradır ki iş; ehemmiyet kazanır. Aksi takdirde hava itilâflarına, ittifaklarına imza atmak manasızlık olur. Çünkü Versailles muahedesi mucibince Almanyanın, hava filoları olmadığı için böyle bir taahhüde girmesine sebep yoktur.

Nazi partisinin resmî organı olan «Völkischer Beobachter» gazetesi neşrettiği bir makalede diyor ki: «Almanya» diğer hükümetler tarafından müstakil ve hukuk hususunda müsavata malik bir millet gibi muamele görmedikçe, onun uluslar derneğine iştirakını bekleme gayri kabildir.

Bu gazete Almanyanın, Cennevreye avdetini arzu eden hükümetlerin; hiçbir vakit uluslararası milli emniyeti temin değil, yalnız kendi menfaatlerinin tahakkukuna çalışmakla itham etmektedir.

D - Leh matbuatı:

Londra anlaşması hakkında tefsilâtta bulunan «Kurjer Porany» gazetesi, evvelâ emniyet, sonra silâhsızlanma tezinin doğruluğunu göstermek, fakat Fransa tarafından Sovyetler birliğine ve küçük anlaşmaya yapılan vaatleri korumak için suni olarak Garpla şark diye iki mütakaya ayrılan Avrupa emniyeti zihniyetinin tahrif edilmesini tenkid etmektedir.

ŞEHİR VE MÜLHAKATTA

Fırka

Genel katıblığı.

İdare âmirlerine, teftiş heyetine ve ikinci seçmenlere teşekkür ediyor.

Cumhuriyet Halk Fırkası genel kâtibliğinden firka başkanlığına bir tel yazısı gelmiştir. Bu tel yazısında beşinci devre sayılab seçmenlerin firka için dikkat ve uyanıklıkla çalışmalarının eyi neticeler verdiğini ve fırkaya karşı gösterilen bağlılık ve alâkadan dolayı idare âmirlerine, belediye reisi ve teftiş heyetlerine ve ikinci seçmenlere beyanı memnuniyet ve teşekkür edilmektedir.

İnhisarlar başmüdüğü.

Geçenlerde hastalanarak İstanbula giden Balıkesir İnhisarlar Başmüdüğü bay Kemal Lübende İstanbula muvaffakiyetle neticelenen ameliyat yapıldığını memnuniyetle duyduk. Sayın B. Kemale âcil şifalar dileriz.

Çocuk Esirgeme kurumunun yıllık kongresi.

Çocuk Esirgeme kurumu, yıllık kongresini bu akşam Halkevinde yapacaktır. Kuruma başkanlığı bize gönderdiği bir mektubda kurumun bütün üyelerini kongreye çağırılmaktadır.

Gazete, hava mukavelesi projesinin ehemmiyeti üzerinde ısrar etmekte ve yazısını şu suretle bitirmektedir. 3 Şubat, İngiliz - Fransız anlaşması bir terekkidir, fakat vaziyet çok arzık ve zorluklarla dolu olmakta berdevamdır.

E - İtalyan matbuatı:

1 Şubat 1935 tarihli «Il Corriera della Sera» gazetesi yazıyor:

Londra, hükümeti Fransız Başvekilile Hariciye bakanını Avrupanın, vaziyetini tetkik için Londraya, davet etmiştir.

Malûm olduğu üzere, bu iki devlet Almanyanın, uluslar cemiyetinden çekilmesinden meydana gelen genel vaziyeti tetkik edeceklerdir. Roma anlaşmaları Avrupanın vaziyetini parlak bir şekilde izah etmektedir.

İngiltere hükümetince Roma anlaşmalarının Avrupanın yeniden inşası için bir mebbe vazifesini görmektedir. İngiltere hükümeti bu halden istifade ederek diğer devletlerin de bu anlaşmalara iştirakini arzu etmektedir. İngiltere demiri sıcak iken dövmek istiyor. İngiltere, Paris noktai nazarlarının yakınlaştırılması için bütün gayretini sarfetmektedir.

Zeytin Mahsulümüz

Bu yıl pek bol ve nefisdir.

Edremid-Ayvalık körfezinde bu yıl alınan zeytin mahsulü yetiştiricinin yüzünü güldürmüştür.

Güzel Ayvalık zeytinyağı fabrikaları

Ayvalık, 9 (Muhabirimiz den) — Bu yıl Edremid - Ayvalık körfezinin zeytin mahsulü verimi yüz güldürücü bir vaziyettedir. İskân işlerinin bitime doğru gitmesi, muhacir ve mübâdil gayri menkullerinin tapulandırılması dolayısıyla sahipleri tarafından, zeytinliklere eyi bakılmış ve bilnetice diğer yıllardan daha

çok mahsul elde edilmiştir. Fabrikalar faaliyette durmadan çalışarak nefis zeytin yağı çıkarmaktadırlar.

Bu yılki zeytin veriminin yedi, yedi buçuk milyon kiloyu bulacağı tahmin edilmekte ve bu miktar önümüzdeki yıllarda dokuz on milyona varacağı kuvvetle umulmaktadır.

Orman mühendis muavinliği

70 lira ücretli Sındırğ, orman mühendis muavinliğine mülga orman ameliyat mektebi son sınıf çıkarlarından Ömer tayin edilmiştir.

Bir hukuk mezunu

Hukuk fakültesi mezunlarından Ahmed Mitad 25 lira aylıkla namzed kâtib olarak Balıkesir adliyesine verilmiştir.

Saraç köyünde kanlı bir vaka oldu.

Kepsüd nahiyesinin Saraç köyünde bir gün evvel Kadri oğlu İsmail ve Seyyid oğlu Mehmed adında iki kişi arasında bir kavga çıkmış, bunlardan Mehmed çift tıfeli ile İsmail hayalarından yaralamıştır. Kepsüd jandarması vakaya hemen el koyarak Mehmed'i yakalamıştır.

hakkında taahhüde girişmiştir.

Almanya, Londra tekliflerinin vereceği menafî kâfi görüb Şark misakına girecek mi? Burası şüphelidir. Garb tarafına gelinece, esasen Londra muahedesi mucibince, Almanya Fransaya taarruz ederse, İngiltere ve İtalya Fransa lehine müdahale edeceklerdir. Bu müdahale için bir hava lozanosuna ihtiyaç yoktur. Böyle bir mukaveleye ancak Almanya ile İtalya arasında, Avusturya yüzünden çarpışma olursa, İtalyaya yardım için yarar. Demek Fransa burada ayrıca bir yükleniyor, ve yeni misakdan kârı yoktur.

Diğer taraftan, Almanyaya evvelâ misaka girmesi, sonra silâhlanma hakkını kazanması teklif ediliyor. Almanya ise çok yanlış taahhütlerden hoşlanmaz; iki yanlış taahhütlerden hoşlanmaz. Ve her birinde, evvelâ silâh müsavatını ileri sürer.

Sovyet - Rusya, Londra müzakerelerini takipla ıktifa edecek ve 5-12-934 Laval protokolu ile Balkan ve Küçük İtilâf anlaşmalarına dayanarak sulhün kuvvetlendirilmesi yolunda çalışacaktır. Sulh çarp için ayrı, Şark için ayrı olamaz. Ancak genel

Otuz altı yıl önce

Zelzele Nasıl Olmuştu?

Karesi mahşer yerine dönmüştü

Sabahtanberi yağın kar, hala dinmemişti...

Hava, yavaş yavaş kararıyor; kar sakin sakin yağıyor du...

Kuvai Milliye caddesinde, (o zamanki ismini bulamadım). Hükümet sokağında, kapalı çarşıda, şurada, buradacele acele yürüyen, paltolarasarılmış, tek tük eznaf ve bazan da (üstüklü) baş örtülü kadınlar görülüb kayboluyorlardı...

Akşam olmak üzereydi Caddeler «tenhe!» denemek kadar kimsesizdi...

Fakat, ikinci zelzeleden sonra, çabucak dolan, kalabalıklaşan, kaynaşan, yine bu caddeler olmuştu...

Hıçkimse evine yakınlaşmıyor.

«Belki bir daha olur da altında eziliriz» düşüncesi bütün kafalardan geçiyor ve söz olarak ağızlarında doluyor...

Bütün sokaklarda görülen emiş bir kalabalık ve bütün kalblerde, heyecan, korku vardı...

Bu gürültülü kaynaşma, yarım saat kadar sürdü...

Ve yarım saat sonra, evleri yıkılanlar ağlıyarak eşyalarını, hayvanlarını kurtarmaya, diğerleri de Allaha şükür ederek evlerine dağıldılar...

Artık, her tarafta, her evde, her köşede konuşulan «Zelzele» ve onun yıkıcı evlerdi...

Fakat, yine çok geçmeden ani bir sarsıntı ve isidilmemiş bir gürültü vuku buldu...

Saat onbir buçuk sıralarında başlayan bu üçüncü zelzele, hepsinden kuvvetli olmuştu...

Şehir baştan aşağı sarsılıyor, çatırdıyordu...

Ahırlarından boşanan atlar, sigir ve mandalar, şuur-suzca öteye beriye atılıyor, çığlık koparak koşan çocukları, kadınları çığnıyorlardı...

Karesi, mahşer yerine dönmüştü...

Herkes, deli gibi haykırıyor, ümitsiz ve istikametsiz koşuyordu...

Bazan, birdenbire yıkılan bir duvar altında bir kaç kadın kalıyor ve ozaman çı-

ğlıklar fazlaşıyordu...

Bir taraftan zelzele diğer taraftan boşanan, ürkmüş hayvanlar, bir çok insanın ölümüne sebep oluyordu...

O akşam, yıkıntılar arasından yorgun ve döşegini kurtaran, derhâl kurulan çadırlar altında geceledi...

Ertesi günü, açıklarda 34 ceset ve 138 yaralı bulundu...

Fakat, yıkıntılar altında kalanlar hesaba dahil değildi...

O zamanki mütesarrif «Huzuru celilelî sadaret penaba takdim» eylediği bir raporda üçüncü zelzeleyi ve tahribatını şu şekilde anlatıyor:

«...Ahvâlî aileye vakıf olmak için herkesin hanelerine değildikleri sırada dahi ikametgâhi bende gâneme dahil olduğumu müteakib akşamın saat on bir buçukunu geçerek tahtelar bir tarakaî havli ezfar tekrar eyliyen tezelzülün elim ve şeddi arasında memleketin en cesim ve metin ebniyesi dahi sukuta ve büyü ve küçük umum ahali feriyad ve vaveylâ ile sokaklara, açık yerlere can atmaya başlamıştır ki Cenabi Hak kâfei belâ-i Şahaneyi bir daha vukuundan muhafaza buyursun. İştê bu sırada derunu memlekette bulunan hayvanatı ehliyenin yerlerinden boşanub insanlarla beraber toz duman içinde sokaklara düşüsü büyük, küçük, alil ve mariz umum halkın efganı istimedkârî ile enkaz arasından açıklara koşması kimisinin mecruh, kimisinin enkaz altında nâbedid oluşu havassı beşeriye üzerinde bir hüküm ve tesiri akile sözüm dehşet ve vukuunu istilzam eyliyen harikâî şun camî kezariden olmak üzere görülmüş ve tezelzülâtî mütedabir yalnız o kuvet ve şiddetini kaybederek fakat her saat başında bir kere tarakaî dehşet efruz ile yine devam eyleyüb bir hafta sonra aynı günde tekrar eyliyen şiddeti tezelzül bakiye cinâken ile Ova köylerinde pek çok hüsara bajs olunmuştur» (Bitmedi)

(M. T.)

Yurddaş:

Felâkelli günlerde sana yardım elini uzatan Hilâlî ahmer insanlığın şefkatinden doğmuştur. Zengin, fakir, kadın, erkek hulâsa hiç bir kimse kendni Hilâlî ahmerin himayesinden uzak sayamaz. Senelerce evvel kurulan bu hayır ocağına aza kaydolunuz.

Balikesir Hilâliahmer merkezi.

KADRI UZKUR

EN UCUZ KIRTASIYE MAĞAZASI

Hükümet caddesinde Zarbali oteli altında yeni açılmış dükkânda kirtasiye, züccaciye çeşidlerinin en eyisi ve piyasadan en ucuzu olarak bulunur. Bilhassa mekteb talebelerine aid muhtelif defter ve kalem vesaire diğer ticarethan elerden pek farklı ve ehven fiatlesatır.

Mecmualar:

Gülbüz Türk çocuğu

Çocuk Esirgeme kurumu tarafından çıkarılan «Gülbüz Türk Çocuğu» nun 98 neç sayısı çıkmıştır. Bu aile mecmuasını herkes okumalıdır.

Karınca.

Türk kooperatifçilik cemiyetinin aylık mecmuası «Karınca» nun 8 inci sayısı zengin münderecatla intişar etmiştir.

İçinde bulunan yazıların başlıcaları şunlardır: Atatürk, artırım yedi gününde Başbakanın nutku, kooperatifçilikte genel bulunuşumuz, incirin dış alışverişi için son söz, Mersin ve kooperatifleri, beş yıllık denemeden alınan sonuçlar, damızlıkları nasıl seçmeli?

Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Atalarımızın Adı rı.

Yüksek İktisat meclisi üyesinden ve eski Mersin sayılavı Bay Niyazi Ramazan Yüregir oğlunun (Atalarımızın adları) isminde bastırıldığı kitabını kurumumuza hediye etmiştir. Bir kitabın değeri 10 kuruşdur. Soy adları henüz almamış olanlara, bir kolaylık ve hem de Çocuk Esirgeme Kurumuna bir yardımda bulunmuş olmak üzere (Atalarımızın Adları) ismindeki kitaptan bir tane alınız. Satış yeri: Çocuk Esirgeme Kurumu merkezindedir.

Balikesir icra

Memurlüğünden:

Balikesir'in Oruçgazi mahallesinden tabak Ahmede borçlu Hacışhak mahallesinden nâbant İsmail oğlu tabak Mustafanın haciz edilen palamut çarkı çevirmek için motor ve deri pişirmek için dolap ve zımpara makinesi deri kazımak için sehpa iki mil beş kasnak tahta kalıp hırdavat kaymak için mermer löküs lambası ve iki adet su fiçisi ki işbu tabak hane alât ve edevatı açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır. Birinci arttırma 27-2-935 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 16 olarak tayin edilmiş o gün konulan pıy muhammen kıymetlerin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde son arttırılar taahhütlerinden kurtulmak suretile son arttırma on beş gün sonra 14-3-935 tarihinin tesadüf eden perşembe günü saat 16 ya temdit edilecektir. Almak şartnameyi görmek isteyenlerin Balikesir icra dairesine gelmeleri ilân olunur.

Cümiyyet Halk Fırkası vilâyet kongresi yarından sonra toplanacaktır. Müesselin bulunacağı kongre için vilâyet idare heyeti hazırlıklar görmektedir.

Vilâyet kongresi 2 veya 3 gün devam edecek bu müdet zarfında vilâyet ihtiyaçlarını tesbit ederek yeni idare heyeti seçecektir.

ÖLÜM GECESİ

Küçük Hikâye

Tunçay hayatı, gözleri ni karanlık bir cebbeden açmıştı. Annesini, babasını bilmiyordu. Çocukluk ve gençlik hayatı, mütemadi bir didinme içinde ceryan etti. Zekâs, istidadı sayesinde eyi bir mevki sahibi olmuştu, itibarı vardı...

Kazanıyordu. Hayatı yegâne gayesi, pek küçükken kaybettiği pederini bulmaktı. Şimdiye kadar yaptığı bütün araştırmalar boşuna çıkmıştı. Her defasında ümidlerinin kırılması Tunçayı, büsbütün yeis ve eleme sevkediyordu. Babasının sağ olduğunu bildiği halde ayrı yaşamak; elbette onun için tahammülsüz bir ihtab olacaktı. Babasına ait elinde ufak bir vesika dahi mevcut değildi. Yalnız kendisinin küçük bir resmi vardı. Fakat bununla nasıl ib ucu elde edebilirdi...

Nihayet bir gün başına bir felâket geldi; bir delil taharriyat ile meşgul iken başına oğramış, hırsız diye yakalanmış, masumiyetini isyan edememişti. Ceza olarak onu Afrika çöllerinin kızgın güneşi altında askerlik yapmasını muvafık bulmuşlardı.

Hayatı acı ve tahassür içinde geçdi Tunçay bunu kabul etti.

Aradan aylar geçmişti. Tunçay çölde münzevi bir hayat yaşıyordu. Tunçay hayatında hiç sevmemişti. Artık sevgisini; gayibde bulunan babasına ve toprakta yatan annesine hasretmişti. Fakat o da bir insan değil mi elbette sevecek ve sevilicekti...

Tunçay gönlü çöl hayatının sessizliğine alışmıştı. Burada onu değiştirmeyen yalnız bir şey vardı. O da gönlündeki bir sevginin yüklenmesi idi. Bu ıssız yol ona, sevgili bir dost kazandırmıştı. Bütün varlığını, bütün hayatını ona bağlamıştı. Bu onun için eyi bir teselli olmuştu. Onu düşündüren bir mesele varsa o da mevkiinin saadet-sizliği dolayısıyla evlenememesi idi. Sevgilisi de Tunçaydan başka birisile ev-

lenmek istemiyordu. Bu iki sevgi ancak birbirini istiyordu. Fakat Tunçayın sevgilisini takip eden, göz koyan bir rakibi vardı ki daima onun karşısına çıkardı ve onları bizar ederdi. Bu rakibi bilhassa onun amiri idi. Bedbahd adam ne yapacağını bilmiyordu.

Bu adam gittikçe ceretini artırıyor. Tunçayın sevgilisine musallad oluyordu. Nihayet bir gün işi açığa verdi. Bunu gören Tunçay artık tahammül edemedi. Gözlerini kan bürümüşü, Rafet'i bir kurşunla yere serdi. O, derhal yakalandı. Ve tevkif edildi. Tunçay yaptığı hatayı sonradan anladı. Fakat onu yapmamak, elinde değildi. Divanı hâsiyette onun idam edilmesine karar verildi. Tunçay son gecesinde elinde mevcut vesika ve küçüklük resmini, kendisini çok seven miralayına göndermiş ve hakikatı olduğu gibi anlatmıştı. Resmi gören miralay saraya tutulmuş gibi olduğu yerde sarsıldı. Gördüğünün hakikat olduğuna inanmak için resme tekrar, tekrar baktı, gözlerinden gayri ihtiyari yaşlar boşanmıştı. Evet o idi. Kendi oğlu... Senelerden beri hasretini çektiği oğlu. Fakat betbaht baba sevinmemişti. Zira oğlunun birkaç saatlik ömrü kalmıştı. Zavallı adam büsbütün meysus oldu.

Oğlunun idam kararını kendi elile imzalamıştı. Artık herşey bitmişti bu karardan dönülemezdi.

Zavallı baba, Allaha isyan ederek, yine:

«Yarabbi dedi yetmezmi bana çektiğin bu acı...

Niçin senelerdenberi hasreti bulunduğum oğlumu böyle ümitsiz bir halde tanıttırdın... Ah; keşke onu bilmeseydim. Yarabbi sen bana sabır ve tahammül ver...

Betbaht adam, böyle dakikalarca Allahdan istimdat eyledi. Odanın içinde dolandı... Nihayet kendi kendine son kararını verdi...

Şehrin; köhne ve büyük saati ağır ve paslı darbelerle gece yarısını iki saat

Balikesir inhisarlar

Başmüdürlüğünden

Ağunya inhisarlar müdüriyeti anbarlarında bulunan idare mah yaprak tütünlerinin Ağunya anbarlarımızdan Gönen tarikile Bandırma anbarlarımıza nakil ve teslimi 5-2-935 tarihinden 25-2-935 tarihine kadar açık eksiltmeye konmuş olduğundan taliplerin bu babdaki şeraiti anlamak üzere Edremit ve Balya ve Gönen inhisarlarıyla başmüdüriyetimize müracaat eylemeleri ilân olunur. (22-4)

Belediye

Başkanlığından.

Ellerindeki tapu kayıtlarına istinaden evlerine masura hesabı su alan eşhasın doğrudan doğruya umumi su yollarını açdırmak suretiler hususi yollarının tamir ettirdikleri ve bu yüzden su yollarının bozulduğu görülmektedir.

Bundan sonra su yollarını açtıracak bu gibi eşhasın evveleminde Belediyeden: Müsaade almaları ve hilâfında hareket edenlerin şiddetle cezalandırılacakları ilân olunur.

geçtiğini haber veriyordu. () hapishanenin kara taş duvarlarına dayadığı başını ağır ağır kaldırdı. Gözlerini kovuşun nemli duvarlarında gezirdi. Sonra derin bir düşüncüye daldı. İki saatlik bir ömrü kalmıştı. Ölecekti, fakat bu ölüm onu asla korkutuyordu. Fakat ah arkasında kara gözlü sevgilisi olmasaydı. Belki hiç düşünmeyecek, hayatını, gençliğini verecek ve ölüm kemendini kendi elile boynuna geçirecekti. Fakat kendisinin beraber onunda sevgilisini aşkını saadetini mezara götürecekti. Artık her şeyi bitmişti. Onu hangi bir mucize bu ölümden kurtarabilirdi. (Tunçay) yaşamak istiyordu. Onun için yaşamak isteyordu.

Ümitsiz başını yine taşların nemli yüzüne koydu. Bu sırada birdenbire mahbusun bulunduğu koğuşun demir kapusu gıcırdadı. Kapu arkaya doğru açıldı. Miralay içeri girdi. Genç adamın yanına gelerek seçilen söyledi. (Tunçay) hayretle Miralayın sözlerini dinledi, kendi kendine acaba bu bir rüyamı diye söylendi. Sonra miralayın ihtarı üzerine kendini topladı. Çarçabuk hazırlandı. Miralaya elini uzatdı, fakat miralay mahkûmu kucakladı, onu gözlerinden öpdü. Tunçay hapishanenin kapısından uzaklaşarak gecenin koyu karanlığı içinde kayı oldu. Miralay gidenin arkasından uzun uzun bakdı. Mendille gözlerinden akan yaşları sildi. Ve hapishanenin çıplak sedirine oturdu. Başını avucuları içine aldı. Dışarda gezinen nöbetçilerin ayak seslerinden başka bir şey duymıyordu. Gece etrafı derin ve korkunc bir kabus gibi kaplamıştı. Hapishanenin izbe koridorlarında gezinen nöbetçilerin süktülerinin gölgesi duvarlarda korkunc akisler husule getiriyordu. Vakit gelmişti.

Koridorda bir gürültü oldu, buna sekiz on askerinin ayak patırtıları karıştı. Silâhlara takılan süngülerin sesi şıkırdadı. Ve miralayın bulunduğu odaya doğru yaklaştı. Kapı ağır ağır açıldı. Fakat içeriye girenler orada miralaydan başka bir kimseyi göremediler.

O saatte engin çöl kumları üzerinde Tunçay ile sevgilisi atlar üzerinde dört nala gidiyorlardı.

Tunçay bu hâdiseden bir şey anlamamıştı. Miralay neden kendisini kurtarmıştı. Ufak bir şey bile sezmeden yollarına devam ettiler. Nisânlısı da bir şey bilmiyordu ona da miralay tarafından haber verilmiş ve muayyen saatte tayin olunan yerde Tunçayı bulacağını söylemişti.

Tunçayla oraya geldikleri zaman kendilerini bekleyen bir asker ve iki at bulmuşlar, derhal yola çıkmışlardı...

Tan yeri ağarıken hududa vasıl olmuşlar, miralayın verdiği kâğıtla hududu geçmişlerdi.

Zavallı baba, kendi hayatını vererek evlâdını kurtarmıştı.

Hatunoğlu
Hakkı Süha

İhrakiye Resmi

(Üstaraflı birinci sayfada)
yabancı vapur ile rekabet edemediklerini, bunun neticesi olarak da Türk şilepçileri işlerini yavaş yavaş yabancı kumpanyalara terketmeğe başladıklarını söylüyorlar.

Ökonomi Bakanlığı keyfiyeti Türk gemicileri menfaatı noktasından tetkik etmektedir. Araştırmalar bir neticeye vardıldıktan sonra gereken tedbirler alınmıştır.

AVUKAT

H. Tefvik - Sadık
DAVAVEKİLİ
YUSUF KENAN

Yazıhanesi hükümet caddesinde Ahmet çeşmesi karşısında

Merkez ve kazalarda her nevi dava kabul ve suratle neticelendirilir.

Doktor

Memduh Ahmet
ÇOCUK

hastalıkları mütehasısı.
Muayenehanesini postahane civarında Zemen sokağına nakletmiştir.

Şehir sinemasında Bu akşam BÜYÜK RUS FİLMİ General Platof HÜKÜM GECESİ

Müessesili:
SUZY VERNON

Çok kuvvetli mevzu neşe ve heyecanlı anlar, harb sahneleri kocasını idamdan kurtarabilmek için bir kadının büyük gayret ve fedakârlıkları.

Aynı zamanda
Büyük takdirler tophyan ve alâka uyandıran

Türkçe Sözlü Lüks Vapur Yolcuları

Filmimi de ilâveten devam ettireceğiz.
Ayrıca Dünya Haberleri.

ÇOK YAKINDA ASLAN TARZAN

Bütün heybetile geliyor.

Balıkesir inhisarlar Başmüdürlüğünden:

Gönen inhisarlar müdüriyeti anbarlarında bulunan idare malı yaprak tütünlere Gönen anbarlarından Bandırma anbarlarımıza nakil ve teslimi 27-2-935 gününden 16-2-935 gününe kadar açık eksiltmeye konmuş olduğundan taliblerin bu babbaki şeraiti anlamak üzere mahalli inhisarlar müdüriyetile başmüdüriyetimize müracaat eylemeleri ilân olunur. (28-3)

Balıkesir Orman Çevirgenliğinden:

Adet	Mütevassıt Devresi	Uzunluğu	Nevi	Bulunduğu yer
20	1,90	8,00	Yatır meşe ağacı	Edremit kazası Hamdibey nahiyesi dahilinde vaki Topatacak mevkiinde.
30	0,90	8,00	»	»
50	0,80	8,00	»	»
20	0,55	6,00	»	»
2	1,60	9,00	»	»
1	1,66	9,00	»	»
6	1,36	9,00	»	»
2	1,60	9,00	Yatır Çam	»
1	1,66	9,00	»	»
6	1,30	9,00	»	»
60	0,70	9,00	Yatır meşe	»
40	0,75	7,00	»	»
10	1,30	5,00	»	Hamdibey nahiyesinin Hisarkalesi mevkiinde
20	0,45	5,00	»	»
80	0,65	7,00	»	»
3	2,80	5,00	»	»
15	1,50	8,00	»	»
15	0,90	8,00	»	»
20	0,30	5,00	Akca ağaç	»
3	0,50	8,00	Kökner ağacı	»
404				

Edremit kazasının Hamdibey nahiyesi dahilindeki vaki Hisarkalesi ve top atacak mevkiinde orman yasasına aykırı olarak kesilmiş ve çeşitlerle yukarıda yazılı bulunan 404 dane yatır ağaç aşağıda gösterildiği şeraitle açık artırma çıkarılmıştır.

1 — İhale 19-2-935 günlerine raslayan pazartesi günü saat 15 de Balıkesir orman çevirgenliğinde toplanacak satış komisyonu önünde yapılacaktır.

2 — Ağaçların beher metre mikâp gayri mamulünün bedeli muhammeni 2 iki lira olup istekliler muhammen bedel mecmuunun yüzde 7 buçuk nisbetinde olan 32 - liralık depozito makbuzları ile ihale günü komisyona müracaatla arttırmaya iştirak edeceklerdir.

3 — İhaleyi müteakib ve derhal teminat yüzde 15 se iblağ ve bir hafta içinde ihale bedelinin tamamı birden malsandığına teslim edilecek ve ağaçlar onbeş günde nakliye ile ormandan çıkarılacaktır.

4 — Yukarıda gösterildiği gibi ağaçların hepsi olduğu yerde kabul ve teslim edilecek mamulâta elverişli değildir gibi her hangi bir behane ile kabulden imtina edemeyecek ve yerine başka ağaç aramak hakkı olmayacaktır. Onbeş gün içinde çıkarılmayan ağaçlar hazineye kalacak ve müddet temdit edilmeyecektir.

5 — İlan vesair her türlü mesarif müşteriye aittir daha çok malûmat almak isteyenlerin her gün Orman Çevirgenliğine ve Edremit Orman muamelât memurluğuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

Doktor bakteriyolok

Doktor operatör

Doktor

MEDENİ ERELLİ

İç ve salgın hastalıklar
mütehasısı

SADI ÖZATAY

Cerrahi hastalıklar
mütehasısı

MEHMET KABALAK

Cild ve zührevi hastalıklar
mütehasısı

VATAN eczanesi bitişiğindeki muayene evinde hastalarını hergün öğleden sonra kabul ve tedavi ederler.

Bayanlar!

935 modeli ŞABKALAR, BE-RELER, ELDİVENLER, EEBİSE MODELLERİ, MANTO DÜĞMELE- Rİ mağazamıza gelmiştir. Ucuz bir fiatle satılmaktadır.

Kuvayi milliye caddesinde
Yeniçeşid tuhafiyeci

KADRİ

Okuyucularımıza Bir Kolaylık.

Aşağıya bastığımız rehber tablo halkımızın her türlü ihtiyaçlarını en rahat, en iyi, en ucuz ve en sağlam şartlarla nerede, kimlerden karşılayabileceklerini gösteriyor.

Rahat bir otel istiyorsunuz.. Hangi oteli tercih etmelisiniz?

Hangi bakkalda temiz mal bulunur?.

Nerede eğlenebilirsiniz?

gibi türlü suallerin cevaplarını bu tabloda arayınız

TRİKOTAJ: Mehmet Servet örme e Kuvayi milliye caddesi numara: 98

KIRTASIYE: Mustafa Fehmi. Hükümet caddesi postahane sokağı.

OTEL : Balıkesirpalas — Kuvayi milliye caddesi kaptan zade Otel .. Kuvayi milliye caddesinde..

AVUKAT: Emin Vedat bey... Hükümet caddesinde. Sadık ve Hacı Tefvik beyler. Hükümet caddesinde Ahmet çeşmesi karşısında

BERBER: Yeni berber İbrahim Dural: Hükümet caddesi Yıldız Karaathanesi karşısında.

LOKANTA: Sabri Lokantası: Şah Mehmet sokağı numara 18

BAKKAL: Balık pazarı bakkaliyesi. Osman Nuri Paşa camii caddesinde.. Meyhane boğazında..

TERZİ : Mustafa bey.. Postahane sokağı no 47

ŞEKERCİ : Ahmet Nuri efendi: Balıkesirin en eski şeker-cisi. Hükümet caddesi, postahane sokağı numara: 24

MANİFATU : Tavşanlı Zade Fahri bey. Fantazi manifatura ve kumaş mağzası. Kuvayi milliye caddesi numara: 52

HIRDAVAT: Cumali Hasan — Yapı ve rençper düzeni, demir hırdavat, boya, cam, çimento vesaire. Saraçlar başı.